

### ጳጥና መንፈስ ቅዱስ ማለት ሊቀር ነው?

ቅዱስ ሲኖዶስ የፓትርያርኩን እንደራሴ ሹመት በተመለከተ ለመወያየት የያዘው አጀንዳ የመንግሥት ተወካይ ባለበት እንዲታይ መወሰኑን ዛሬ ጠዋት ሰማን። ከብጹዕን ጳጳሳት በቀር ካህናትና ቆሞሳት እንኳን የማይገቡበት የቅዱስ ሲኖዶስ ጉባኤ አማኝ ይሁን ኢሉማኒ፣ ሙስሊም ይሁን ክርስቲያን የማይታወቅ የመንግሥት ተወካይ እንዲገኝበት መጋበዙ የደረሰንበትን የውርደት ደረጃ የሚያሳዩን ነው።

በአንድ በኩል የቅዱስ ሲኖዶስ ጉባኤ በቤተ ክርስቲያን ሃይማኖታዊ፣ ቀኖናዊና አስተዳደራዊ ጉዳዮች ላይ የመጨረሻ ወሳኝ አካል መሆኑን ስናስበው፤ በሌላ በኩል የቅዱስ ሲኖዶስ ጉባኤ የሚደረገው በመንፈስ ቅዱስ መሪነት ነው፤ ውሳኔውም በሐዋርያት ሥራ እንደተገለጠው ለጳጥና መንፈስ ቅዱስ የሚባልበት ነው (የሐዋ. 15፡29) የሚለውን ስናየው «የመንግሥት ተወካይ ይኑርልን» የሚለውን ውሳኔ ኢሃይማኖታዊ ነው ያስኘዋል። ለአንድ የሲኖዶስ ጉባኤ የመንፈስ ቅዱስ መገኘት አልበቃው ብሎ ነው የመንግሥትን ተወካይ የሚጋብዘው? ሰብኤ ይዘን፣ ጸሎት አድርገን፣ አንድ ገዳም ወርደን፣ ከእግዚአብሔር ጋር መክረን» አይደለም ይሉን አባቶቻችን። «የመንግሥትን ተወካይ ጋብዘን» ነው ያሉን። እንዲያውም ቀኖናው የሊቀ ጳጳሳቱ (ፓትርያርኩ) ጉዳይ ሲታይ «በመቀመጫቸው መካከል አንድ ወንበር አስቀምጠው፣ ቅዱስ ወንጌሉን በዚያ ላይ አኑረው፣ ሊቀ ጳጳሳቱ በፊታቸው ተቀምጦ፣ አንድነት ተነሥተው በሩን ዘግተው ይጸልዩ፣ የተሰበሰቡበትንም ጉዳይ በሥውር (በጎበኝ) ይመርምሩ» ነው የሚለው (ፍ.ነ. 0.168)። እንዴት ተደርጎ ነው የመንግሥት ተወካይ ባለበት የሚታየው? እግዚአብሔር ያየናል የሚለው ጠፍቶ ታዛቢ ቢያስፈልግ እንኳን የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ለታዛቢነት አይበቁም? ቅዱስ ጳውሎስ «በወንድሞች መካከል ሽማግሌ ሊሆን የሚችል አንድ አስተዋይ ሰው በእናንተ ዘንድ አይገኝምን?» (1ኛ ቆሮ. 6፡5) ያለው ለዚህ ጊዜ አይሆንም?

በቅዱስ ሲኖዶስ ጉባኤ ላይ የመንግሥት ተወካይ እንዲገኝ መጋበዙ በአንድ በኩል የቤተ ክርስቲያን ልዕልና የሚነካ በሌላ በኩልም ሕገ መንግሥቱን የሚጥስ፤ በመጨረሻም ቀኖና ቤተ ክርስቲያንን የሚያፈርስ ነው። ቤተ ክርስቲያን ያለ ማንም ጣልቃ ገብነትና ታዛቢነት የራስዋን ጉዳዮች በራስዋ ሕግጋት፣ ቀኖና ሥርዓት መሠረት የመወሰን መብት አላት። አባቶቻችን ከንጉሥ ሐርቤ ዘመን ጀምረው ከግብጽ ሲኖዶስ ጋር ሲሟገቱ የኖሩት ይህን ሉዐላዊነት ለቤተ ክርስቲያናቸው ለማስገኘት ነው። ጳጳሳትን ለማግኘት የግብጽ ሠልጣኖች መለማመጥ፣ የግብጽንም ፓትርያርኮች መለመን ሰልጥኗቸው። ከግብጽ ቀድሞ ክርስትናና የተቀበለች ሀገር፣ የራስዋን ጉዳይ ለመወሰን አለመቻሏ አስደናቂ ስለሆነባቸው። ከቤተ ክርስቲያንዋ ታላቅነትና ከሀገሪቱ ክብር ጋር ስላልተመጣጠነላቸው።

ዛሬ ያ ሁሉ ተረስቶ መንግሥትን በገዛ ፈቃዳቸው ለአንተ በመካከላችን ካልተገኘህ አንሰበሰብም» የሚሉ አባቶች መጡ። ቀደምት አበው ለአንተ ከኛ ጋር ሁን» የሚሉት ፈጣሪያቸው ነበር። ዘመን ተቀየረ። በቀደመው ጊዜ «መንግሥት ለምን በጉዳዮችን ውስጥ ይገባል?» ነበር ክርክሩ። ለሁን መንግሥት ከሌለ ይህንን አጀንዳ አናይም» የሚባልበት ዘመን ላይ ደረሰን። የፓትርያርኩ እንደራሴ ጉዳይ የሃይማኖት ጉዳይ ነው። እንደራሴውም የሚፈጽመው ሃይማኖታዊ ጉዳዮችን ነው። የሥልጣን ክልሉም በቤተ ክርስቲያንቱ የሥልጣን ክልል ነው። ታዲያ ለምንድን ነው መንግሥት ያስፈለገው? ይህንን ጥያቄ ፓትርያርኩ ጠይቀውት ይሆናል። እንደመከራከሪያ ቢያቀርቡት አይገርምም፤ ቢያሳዝንም። የምልዐተ ጉባኤው መቀበል ግን ሕመም ነው።

መንግሥት ሲሆን ምን ብሎ ነው ተወካይ የሚልከው? ምናልባት «ጠሩኝ፣ ሄድኩ» ካላለ በቀር። ሕገ መንግሥታችን መንግሥት በሃይማኖት ጣልቃ እንደማይገባ በግልጽ እየደነገገ እንዴት አድርጎ ነው በቀኖናዊ ስብሰባ ላይ የሚገኘው? ውሳኔውን ለከፍተኛው የቀኖና መጻሕፍት ጋር ሊያገናኙበት ነው? በጉባኤው የሚኖረው ሚና ምን ሊሆን ነው? ምን ዓይነት ወኪል ነው የሚወክለው? በየትኛው ሥልጣንና ሕግ ነው የሚገኘው? የዚህ ዓይነቱ አሠራር ስለመጨረሻው ምን ይሆናል? በጉባኤው ላይ የሚተላለፈው ውሳኔ የማን ውሳኔ ነው? «የእኛና መንፈስ ቅዱስ» ወይስ «የእኛና የመንግሥት»? መንግሥትም ጉዳዩን ሊያስብበት ይገባል፤ «ሲጠሩት አቤት» ሳይሆን «ሲጠሩት ለምን?» መሆን አለበት።

የቤተ ክርስቲያን ቀኖና ኤጲስ ቆጶስ በዚህ ዓለም መኳንንት ርዳታ አንዳይቆም ያዝዛል። በእምነቱና በእግዚአብሔር ቃል ብቻ እንዲጸና። (ፍትሐ ነገሥት፣ 176፣ ረስጠብ 21) በዲድስቅልያም ላይ ሐቤተ ክርስቲያን ሹሞች በቀር ሕዝባዊ አይፍረድ ይላል (ዐንቀጽ 71)። ታዲያ በምን ሕግ ነው የመንግሥት ተወካይ ባለበት የቤተ ክርስቲያን ቅዱስ ሲኖዶስ ጉባኤውን የሚያደርገው?

ዛሬ እንደዋዛ የሚከፈተው በር ነገ እንዝጋህ ቢሉት አስቸጋሪ ነው። አንድ አባት የመንግሥት ተወካይ ይገኛልኝ ባለ ቁጥር የሚፈቀድ ከሆነ፤ ነገ ደግሞ ወንድሜ ባለበት፤ እናቴ ባለችበት፤ ሐኪሜ ባለበት፤ ፖሊስ በተገኘበት ይህ አጀንዳ ይታይ የሚል ነገር መስማታችን አይቀሬ ነው። ጋባዥም፤ ተጋባዥም ቆመው ሊያስቡበት ይገባል። መቼም እንደዘንድሮ የእንጦንስና ጳውሊ ራእይ በተግባር የታየበት ዘመን የለም።